

S İ R K Ü L E R : 2 0 2 1 / 5 4

05.10.2021

TORBA KANUN TEKİFİ MECLİSTE

01.10.2021 tarihli Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi metnine ve gerekçesine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

<https://www2.tbmm.gov.tr/d27/2/2-3854.pdf>

ÖZET:

- 4. Geçici vergi kaldırılıyor. (md.10)
- Gelir ve Kurumlar Vergisi beyan ve ödeme süreleri 1 ay geriye çekiliyor. (md.9, 60)
- Yeni amortisman yöntemleri getiriliyor. (md.34)
- ATİK'lerin yeniden değerlemesi kalıcı hale getiriliyor. (md.31)
- Vergiye uyumlu mükelleflerde 5% vergi indirim şartları yumuşatılıyor. (md.11)
- YTB katkı tutarının 10%'u KDV ÖTV hariç vergi borçlarından terkin imkanı. (62)
- Youtuberların vergilenmesinde, stopaj nihai vergi oluyor. (md. 2, 55)
- 5.000 TL üzeri özel usulsüzlük cezaları uzlaşma kapsamına alınıyor. (md. 43-45)
- Banka, ödeme kuruluşu ve PTT dekont ve alındıları gider pusulası sayılıyor. (md. 23)
- Maliyet bedeli ifadesi toparlanıyor ve açıklanıyor. (md. 27)
- Çifte vergilendirmede karşılıklı anlaşma usulü getiriliyor. (md. 46-51)

TEKLİFTEKİ TÜM MADDELERİN ÖZETLERİ AŞAĞIDADIR:

Madde 1: Basit usul kazançlar vergiden istisna olacak.

Madde 2: Sosyal medya üzerinden paylaşım yapan kişilere (Youtuberlar) ve mobil cihaz uygulama geliştirenlere basit bir vergileme geliyor. Bu kapsamda banka hesaplarına yatan bedeller üzerinden 15% stopaj nihai vergileme olacak ve 55. Maddeye göre bu kapsamdaki teslim ve hizmetler KDV'den istisna olacak.

Madde 3: Tarımsal destekler gelir vergisinden istisna olacak.

Madde 4: Yıllara sari inşaat işi yapan Gelir Vergisi Mükelleflerinin beyanname tarihi Mart'tan Şubat'a çekiliyor.

Madde 5: Basit usul kazanç hesabı açıklamaları kaldırılıyor.

Madde 6: Basit usul istisna olduğundan, basit usulde engellilik indirimi kalkıyor.

Madde 7: **Gelir Vergisi Beyan Tarihi Mart'tan Şubat'a çekiliyor.**

Madde 8: Tarımsal destekler istisna olacağından, stopajı da olmayacak.

Madde 9: **Gelir vergisi ödeme süreleri de beyan süreleri gibi 1 ay geriye çekiliyor ve ilk taksit ödeme süresi Şubat ayı, ikinci taksit Haziran ayı olarak belirleniyor.**

Madde 10: **4. Geçici vergi kaldırılıyor.**

Madde 11: **Vergiye uyumlu mükellefler vergi indirimi şartları yumuşatılıyor. Son 3 yıl tarhiyat olmama şartı, kesinleşme ve 15.000 TL'yi aşma koşullarıyla sınırlanıyor. Yani son 3 yılda bir tarhiyat olsa dahi 15.000 TL'nin altında ise veya dava aşamasında olmak vb. nedenlerle kesinleşmemişse şartlar bozulmuş sayılmaz ve indirimden faydalanılabilir.**

Madde 12: Hazine ve Maliye Bakanlığına elektronik vergi dairesi kurma ve buna ilişkin düzenlemeler yapma yetkisi veriliyor.

Madde 13: GİB'e dışarıdan hizmet verenler de vergi mahremiyeti kapsamına alınıyor.

Madde 14: Yabancı memleketteki kişilere tebliğ hızlı ve etkin olması için usuller belirleniyor. Vergi Dairelerine GİB aracı kılınmadan tebliğ yetkisi veriliyor.

Madde 15: 3.600 TL vergi ve cezayı ilgilendiren vergi dairesi ilanları GİB ve ilgili kurumların internet sitelerinden yayınlanır.

Madde 16: Mükellefin bağlı olmadığı vergi dairelerine de düzeltme yetkisi veriliyor.

Madde 17: İncelemede asıl olan, mükellefin işyerinde inceleme yapmak iken, dairede yapılması şeklinde değiştiriliyor. Şartlara göre mükellefin adresinde de yapılabilecek.

Madde 18: İncelemeye başlamada mükellef ve müfettiş arasında iki taraflı tutanak alma uygulamasından vazgeçiliyor. İdarece yazılı bildirim yeterli olacak.

Madde 19: İdare mükellef yerine diğer kamu kurumlarından da bilgi alabilecek.

Madde 20: Defterlerin elektronik tasdiki mümkün olacak.

Madde 21: Elektronik belgeler şekil şartlarını taşımazsa, ispat edici niteliği olmayacak.

Madde 22: YMM tasdik raporu zamanında ibraz edilmese ilave 60 gün süre verilecek.

Madde 23: **Gider Pusulası düzenlenecek haller ve uygulama usulleri açıklanıyor. Banka, ödeme kuruluşu, PTT dekont ve alındıları gider pusulası sayılacak.**

Madde 24: Elektronik defter beratı ve elektronik muhasebe fişi tanımlanıyor. Elektronik kayıt sürecindeki kişiler vergi mahremiyeti kapsamına alınmıştır.

Madde 25: Elektronik kayıt edilen bilgilerin ibrazı yetkisine ilişkin bir maddedir.

Madde 26-30: **Değerleme ölçülerine alış bedeli ekleniyor ve alış bedeli tanımlanıyor. Ayrıca maliyet bedelinin içeriği netleştirilmiş, farklı maddelerdeki ve alt mevzuattaki bazı düzenlemeler VUK 262. maddede toplanmıştır.** Aktifleştirilen dönem sonuna kadar faiz ve kur giderlerinin maliyete eklenmesi zorunluluğu Kanuna eklenmiştir. Noter, mahkeme, komisyon ve ilan giderleri maliyete eklenecek, gider yazılamayacak.

Madde 31: 7144 sayılı Kanun ve 7326 sayılı Kanunla geçici olarak uygulanan **yeninden değerlendirme müessesesi kalıcı hale getirilmektedir.** Buna göre enflasyon düzeltmesi

yapılmayan yıllarda yeniden değerlendirme yapılabilecektir. İktisadi kıymetin elden çıkarılması halinde fona alınan değer artış tutarı aynen amortismanlar gibi muameleye tabi tutulacaktır. Yani ATİK'in satışı halinde fona alınan tutarlar maliyetten düşmüş olacak ve dolayısıyla bu tutar vergilenmiş olacaktır. Kapsama sadece ATİK'ler girmekte, amortismanına tabi olmayan arazi ve arsalar girmemektedir. Kalıcı yeniden değerlendirme müessesesi 2022'de başlayacaktır.

2022 öncesi için ve sadece bir kez uygulanabilmek üzere bu Kanun'un 52. maddesi geçerli olacaktır. ATİK ve taşınmazları 2021 sonu değerlerine taşımak için değer artışı üzerinden %2 vergi ödenecek ve iktisadi kıymetin elden çıkarılması halinde değer artışı kazancın tespitinde dikkate alınmayacaktır. 7144 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında yeniden değerlendirme yapılanlar da, değerlendirme yapılamamış dönemler için (2018 Mayıs sonrası veya 2021 Mayıs sonrası için) 2021/Aralık ayı endeksine göre değerlendirme yapabilecektir.

Kalıcı ve geçici yeniden değerlemenin farkları özetle şöyledir: Kalıcı yeniden değerlemede; arazi ve arsalar kapsamında değildir, 2% vergileme yoktur, ATİK satıldığı zaman fona alınan değer artışı amortisman gibi muameleye tabi tutulacak yani vergilenecektir.

Madde 32-34: **Amortisman yöntemlerine, isteğe bağlı olarak kullanılabilir, iki alternatif yöntem geliyor.** Amortisman kayıtlarını TMS ile paralel yapmak isteyen mükellefler gün esaslı amortisman uygulayabilecekler. Bakanlıkça ilan edilen amortisman süreleri 365 ile çarpılarak bu uygulama yapılabilecek. Getirilen diğer bir amortisman yönteminde ise Bakanlıkça belirlenen sürenin altında olmamak, iki katını aşmamak, elli yılı aşmamak ve her yıl için aynı oran kullanılmak şartıyla mükellefçe istenen oran uygulanabilir.

Madde 35: 3.000 TL'yi geçmeyen alacaklar şüpheli alacak sayılarak, dava ve icraya değmeyecek kadar küçük ifadesinin net sınırı belirleniyor. Ayrıca işletme hesabı için de şüpheli alacak ayırma imkanı geliyor.

Madde 36: Yenileme fonu uygulamasındaki tereddütler ortadan kaldırılıyor. Üç yıl hesabının satışı takip eden yıldan başlayacağı netleştirilmiştir.

Madde 37: Sigorta tazminat fonunun kullanımına ilişkin usul açıklamalarına yer verilmiş, üç yıl hesabının takip eden yıldan başlayacağı netleştirilmiştir.

Madde 38: Tekerrürde uygulanan ceza artırımı ilk cezayı geçemeyecek. Süre hesabı da ilk cezanın kesinleşme tarihinden itibaren başlayacak.

Madde 39: Kağıt belge nizamı gibi, elektronik kayıt ve defterlere yönelik kayıt nizamına uymama cezası da, birinci derece usulsüzlük cezasını gerektir.

Madde 40: Gider pusulası düzenlememeye ilişkin özel usulsüzlük cezası belirleniyor. Bildirim yükümlülüğüne ilişkin cezalar yumuşatılıyor.

Madde 41: Elektronik ortamlardaki kayıt ve belgelere ilişkin cezalar VUK mükerrer 355. madde kapsamına alınarak netleşiyor.

Madde 42: Vergi incelemesinde pişmanlık kesilmesi, ilgili vergi türü ile sınırlı olacak.

Madde 43: Uzlaşılan tutarı vergi ve cezaları süresinde ödeyen mükelleflere uygulanan, 25% ceza indirimine kapsamına, özel usulsüzlük cezaları da alınıyor.

Madde 43-45: **5.000 TL üzeri özel usulsüzlük cezaları** tarhiyat öncesi ve sonrası **uzlaşma** ile vergi ve cezalarda indirim müessesesi kapsamına alınıyor.

Madde 46-51: Çifte Vergilendirme önleme anlaşmasına (ÇVÖA) aykırı vergilendiğini iddia eden mükelleflere Gelir İdaresine başvurarak **karşılıklı anlaşma usulü** getiriliyor ve konuya ilişkin açıklamalar yapılıyor.

Madde 51: Sanayi sicil belgesi sahibi mükelleflerin makine ve teçhizatlarına uygulanan avantajlı amortisman oranları 2023 yılı sonuna kadar uzatılıyor.

Madde 52: Yukarıdaki 31. maddede açıklanmıştır.

Madde 53: Yatırım izleme ve Koordinasyon Başkanlıkları damga vergisi açısından resmi kurum sayılacak.

Madde 54: Sermaye piyasası araçlarının ihracına konu teminatlara ilişkin makbuz ve kağıtlar, damga vergisinden istisna oluyor.

Madde 55: Yukarıdaki 2. maddede açıklanmıştır.

Madde 56: Tütün mamulleri ve otomotiv sektörüne ilişkin ÖTV uygulamasında Cumhurbaşkanı yetkisi genişletiliyor.

Madde 57: ATV ve UTV tipi araçların ÖTV oranları netleştiriliyor.

Madde 58: Varlık yönetim şirketlerinin BSMV istisnası kalkıyor ama 5 yıl uygulanan damga vergisi, harç ve KKDV sürekli hale getiriliyor.

Madde 59: **Nakdi sermaye artışında %50 oranda uygulanan indirim oranı, yurt dışından getirilen kısım için %75 olarak uygulanacak.**

Madde 60: **Kurumlar vergisi beyanname dönemi (dolayısıyla ödeme süresi de) Nisan ayından Mart ayına çekiliyor.**

Madde 61: Dar mükellefiyet kurumlar vergisi beyannamesi de Mart ayına çekiliyor.

Madde 62: Yatırım teşvik belgeleri kapsamında indirimli kurumlar vergisi uygulamasında, kurumlar vergisi beyannamesini takip eden ikinci ay sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, **yatırıma katkı tutarının %10'u**, hak edilen yatırıma katkı tutarından kullanılan kısmı düşülmesinden sonra kalan tutarın yarısı ile sınırlı olarak, **KDV ve ÖTV haricindeki** tahakkuk etmiş **vergi borçlarından terkin** edilebilecek.

Madde 63: Kanundaki maddelerin yürürlük tarihleri ayrı ayrı belirlenmiştir.